

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และการบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	1
บทนำ	2
การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning	4
สรุปการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning	10
การบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน	11
สรุปการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน	19
อ้างอิง	20

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

และ

การบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน

บทนำ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ ผลิตและพัฒนาผู้สอนมืออาชีพท้องถิ่นและสังคมมีพันธกิจดังนี้ 1) จัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้และทักษะทางวิชาการและวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตอาสา มีทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี เพื่อเป็นที่พึ่งทางปัญญาแก่ท้องถิ่น 2) วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการและการใช้ประโยชน์ของท้องถิ่นโดยการบูรณาการการวิจัยเข้ากับการเรียนการสอน และ/หรือการบริการวิชาการ 3) ให้บริการวิชาการและสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาโดยใช้วิธีการที่หลากหลายบนพื้นฐานของการปฏิบัติงานจริง (Work-Based Professional Development) 4) สืบสานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อ

รักษาความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่า ธรรมชาติ และภาคภูมิในวัฒนธรรมของท้องถิ่นและประเทศชาติ ส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 5) พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมโดยใช้หลักธรรมาภิบาล เพื่อพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศทั้งนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ลำปาง ยังมีเป้าหมายการพัฒนาด้านการผลิตบัณฑิตและการพัฒนา นักศึกษา ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ ด้านการทำนุบำรุงศิลปะ และวัฒนธรรม และด้านการบริหารจัดการ ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมาย พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง และคณะครุศาสตร์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาองค์กรไปสู่การเป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้ คณะครุศาสตร์จึงได้ดำเนินการจัดการความรู้ที่มุ่ง พัฒนาในด้านการจัดการเรียนการสอนและการวิจัย โดยได้กำหนดขอบเขต ของการจัดการความรู้ 2 ประเด็น คือ 1) การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning 2) การบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน โดยให้คณาจารย์ ในคณะครุศาสตร์ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเชิญผู้เชี่ยวชาญและผู้มี ประสบการณ์ในหัวข้อดังกล่าวเข้าร่วมเล่าประสบการณ์และแลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้วย โดยหลังจากที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแต่ละครั้งจะมีการ ถอดบทเรียนจากเรื่องเล่า ประสบการณ์ และมีการสรุปองค์ความรู้เพื่อเป็น

แนวปฏิบัติที่ดีจากองค์ความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคล (Tacit Knowledge) และ
องค์ความรู้ที่ได้จากเอกสารตำรา (Explicit Knowledge) ในหัวข้อเทคนิค
การสอนแบบ Active Learning และการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียน
การสอน

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการพัฒนาการสอนของผู้สอนเช่นเดียวกันการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ถือได้ว่าเป็นมีความสำคัญผู้สอนจะไม่ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้บรรยายอีกต่อไป แต่ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โดยที่นักเรียนกำลังเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ และผู้สอนทำหน้าที่เหมือนผู้ฝึกสอน ช่วยนักเรียนโดยให้นักเรียนเป็นผู้ลงมือทำเอง นักเรียนจะเรียนรู้ที่จะใช้วิธีการสอบถาม (inquiry method) และเรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น นี่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของโลกแห่งความเป็นจริงที่พวกเขาจะได้เรียนรู้ก่อนที่พวกเขาจะออกไปจากห้องเรียนดังนั้นทางคณะกรรมการจึงได้จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคณาจารย์คณะครุศาสตร์ ซึ่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในครั้งนี้ ได้รับเกียรติจากคณาจารย์คณะครุศาสตร์ที่มีผลการประเมินสูงสุดในแต่ละสาขาวิชา และเป็นผู้มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning มาร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สามารถสรุปแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดดังนี้

การสอนแบบ Active Learning จะต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเป็นการเรียนรู้แบบการลงมือปฏิบัติ สถาพร พงษ์พิบูล (2559)กล่าวว่า Active Learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้เน้นกระบวนการเรียนรู้นั้นมากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีผู้สอนผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ณชนัน แก้วชัยเจริญกิจ(2557) กล่าวว่าบทบาทของอาจารย์ผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางของ Active Learning ควรเป็นดังนี้

1. สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

3. จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลาย
5. วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหาและกิจกรรม
6. ผู้สอนผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออก และความคิดของผู้เรียน

ดังนั้น ห้องเรียนในศตวรรษที่ 21 จะต้องเป็นห้องเรียน Active Learning ซึ่งจะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเป็นการเรียนรู้แบบการลงมือปฏิบัติ โดยผู้สอนผู้สอนจะเป็นเพียงผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวกเท่านั้น จากการและเปลี่ยนเรียนรู้ของคณาจารย์คณะครุศาสตร์ และผู้ที่มีประสบการณ์ ในวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ.2561 สามารถสรุปและถอดองค์ความรู้ได้ดังนี้

ลักษณะของห้องเรียนแบบ Active Learning

1. ผู้สอนเป็นผู้สร้างแรงบัลดาลใจให้แก่ผู้เรียน
2. Sharing แลกเปลี่ยนและเรียนรู้
3. ห้องเรียนที่ไม่เน้นการบรรยายแต่สามารถนำความรู้สู่การปฏิบัติได้
4. ให้เด็กได้มีบทบาทจัด กระทำสิ่งที่เด็กกำลังเรียนอยู่
5. มีการแบ่งกลุ่มระดมความคิด และมีการแลกเปลี่ยนความคิด
กลุ่ม
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความคิด ความเห็นที่ไม่เน้นถูกหรือผิด เพื่อให้เกิดประเด็นในการสนทนาหาข้อสรุปและได้รับความรู้ และประสบการณ์อันหลากหลาย
7. การฟัง การตั้งคำถาม และการมีส่วนร่วม
8. Active LearningและActive Teaching
9. Happiness Classroomห้องเรียนมีชีวิตชีวา

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

1. ผู้สอนต้องเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนในอันดับแรก ผู้สอนต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน เพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตัวผู้สอน
2. สร้างแรงบัลดาลใจให้กับผู้เรียนผู้สอนให้แง่คิดและเร้าความสนใจผู้เรียน สร้างแรงบัลดาลในการเรียนเพราะจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน
3. การเรียนรู้ด้วยตนเองให้ผู้เรียนหาข้อมูลเนื้อหาที่จะเรียนมาก่อน และจัดกิจกรรมในห้องเรียน เช่น การเล่นเกม การทำกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลที่ตนเองได้ไปค้นหา
4. จัดกิจกรรมที่มีความหมายต่อชีวิตผู้เรียน และเป็นเรื่องใกล้ตัว เช่น ละคร แล้วให้ผู้เรียนพูดถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากละคร หลังจากนั้นจึงจะโยงเนื้อหาจากละครสู่เนื้อหาในบทเรียน โดยผู้สอนใช้คำถามนำ และเชื่อมโยงกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ในละครกับบทเรียน หลังจากนั้นให้ผู้เรียนจับกลุ่มเพื่อทำ AAR
5. การประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีมาเชื่อมโยงกับกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้ออกแบบกิจกรรมโดยใช้เนื้อหาของแนวคิดทฤษฎีมาประยุกต์ใช้

ในกิจกรรม และทำกิจกรรมกับเพื่อนในชั้นเรียน หลังจากนั้นผู้สอนใช้คำถามเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหา

6. การสะท้อนกลับ ในการทำงานของผู้เรียนในแต่ละครั้ง ผู้สอนควรมีการสะท้อนกลับทันที เพื่อที่ผู้เรียนจะได้ทราบถึงข้อบกพร่องในงานของตนเองเพื่อการพัฒนาในการทำงานครั้งต่อไป

7. Active teaching การสอนแบบ Active learning ผู้สอนต้องมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา มีการออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน มีความสามารถที่จะเป็นอยู่อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง

8. Active for Learning ผู้สอนต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ เช่น ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการคิดด้านต่างๆ เป็นต้น

9. ห้องเรียนกลับด้าน ให้ผู้เรียนหาข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะเรียน แล้วนำเสนอในห้องเรียน หลังจากนั้นผู้สอนสอนผ่านการวิพากษ์งานระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน

10. การใช้สถานการณ์จำลอง ให้ผู้เรียนใช้แนวคิดทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสถานการณ์จำลอง โดยที่จะต้องเป็นสถานการณ์ที่ใกล้ตัวผู้เรียน

สรุปองค์ความรู้จากแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง

“การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning”

การสอนแบบ Active Learning ผู้สอนต้องเป็นต้นแบบที่ดี สร้างแรงบันดาลใจและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา มีการออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน มีความสามารถที่จะเป็นผู้อำนวยการความสะอาดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความคิด ความเห็นที่ไม่เน้นถูกหรือผิด เพื่อให้เกิดประเด็นในการสนทนาหาข้อสรุปและได้รับความรู้ และประสบการณ์อันหลากหลายเพื่อที่ผู้เรียนจะสามารถนำสิ่งที่ได้ในห้องเรียนไปใช้ได้ในชีวิตจริง

การบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน

หนึ่งในพันธกิจของคณะครุศาสตร์ คือ การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการและการใช้ประโยชน์ของท้องถิ่นโดยการบูรณาการการวิจัยเข้ากับการเรียนการสอนและ/หรือการบริการวิชาการตั้งนั้นทางคณะครุศาสตร์จึงได้จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง “การบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน” ขึ้นเพื่อให้อาจารย์คณะครุศาสตร์ได้เทคนิควิธีและแนวทางในการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คณะครุศาสตร์ได้เชิญอาจารย์ในคณะที่มีประสบการณ์การทำงานวิจัยที่บูรณาการกับการเรียนการสอน ร่วมเล่าประสบการณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2561 ซึ่งสรุปแนวปฏิบัติที่ดีในการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน ดังนี้

เทคนิคการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน

เทคนิคการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนสามารถแบ่งได้ออกเป็น 2 ส่วน ในส่วนแรกเป็นการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในงานวิจัย ในส่วนที่สองการนำผลการวิจัยมาบูรณาการกับการเรียนการสอนในรายวิชา

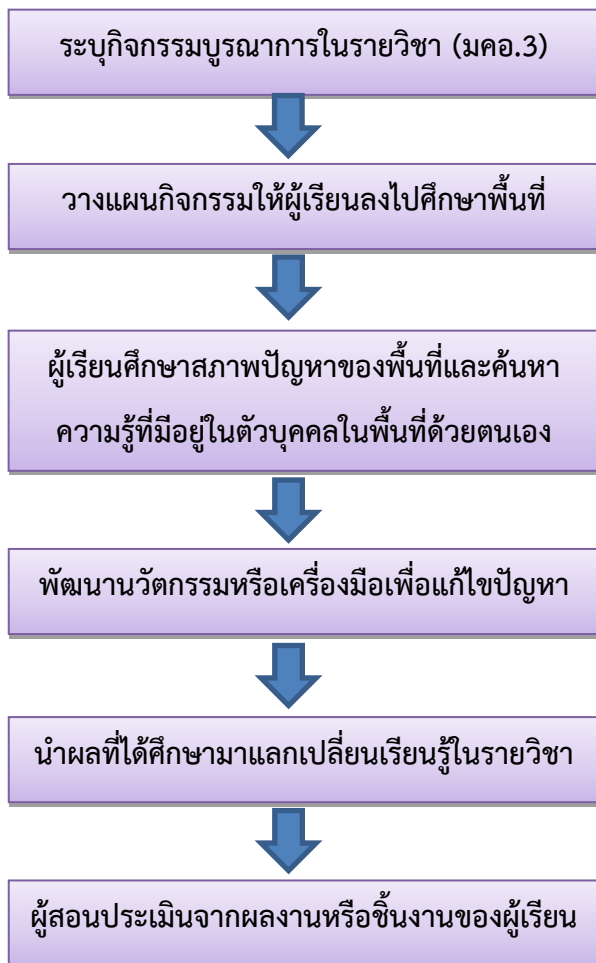
ส่วนที่ 1การบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในงานวิจัยมีเทคนิคดังนี้

1. ให้ผู้เรียนลงพื้นที่เพื่อศึกษาปัญหาด้วยตนเอง ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา สามารถบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนได้โดยให้นักศึกษาได้ลงพื้นที่เพื่อศึกษาของพื้นที่ด้วยตนเอง ทั้งนี้ผู้สอนสามารถให้โจทย์ผู้เรียนก่อนลงพื้นที่ได้

2. ผู้เรียนสร้างเครื่องมือหรือนวัตกรรมในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง หลังจากที่มีการลงพื้นที่จริงเพื่อหาปัญหาแล้ว ผู้สอนคอยชี้แนะแนวทางให้ผู้เรียนเกิดการวิเคราะห์ปัญหา ตลอดจนสามารถสร้างเครื่องมือในการแก้ปัญหาได้

3. ผู้เรียนค้นหาความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคลด้วยตนเอง จากการไปลงพื้นที่ผู้เรียนใช้เครื่องมือในการให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีอยู่ในตัวบุคคลในพื้นที่ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม เป็นต้น ทั้งนี้ก่อนที่จะลงพื้นที่เพื่อหาข้อมูล ผู้สอนต้องแน่ใจก่อนว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการ

สามารถสรุปเป็นขั้นตอนการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในงานวิจัยได้ดังนี้

ส่วนที่ 2การนำผลการวิจัยมาบูรณาการกับการเรียนการสอนในรายวิชา มีเทคนิคดังนี้

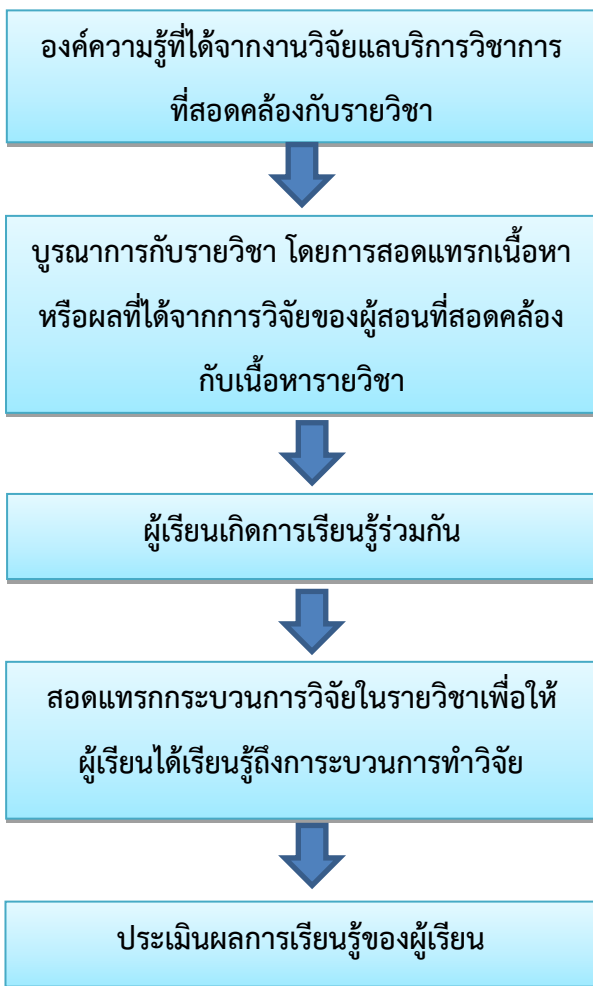
1. การนำผลของงานงานวิจัยมาต่อยอด เพื่อพัฒนาเครื่องมือให้เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้ต้องดูความสอดคล้องของรายวิชาด้วย

2. การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน โดยมีการจัดการเรียนการสอนก่อน เมื่อพบจุดที่เป็นปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนาหรือแก้ไข จึงมีการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน

3. การนำผลการวิจัยมาบูรณาการกับรายวิชา โดยการสอดแทรกเนื้อหาหรือผลที่ได้จากการวิจัยของผู้สอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และให้ผู้เรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

4. การสอดแทรกกระบวนการวิจัยในรายวิชา สอดแทรกกระบวนการวิจัยในรายวิชาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงการกระบวนการทำวิจัย ตั้งแต่การศึกษาสภาพปัญหา การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การเขียนโครงร่างวิจัย เป็นต้น

สามารถสรุปเป็นขั้นตอนได้ดังนี้การนำผลการวิจัยมาบูรณาการ
การเรียนการสอนในรายวิชา

สรุปองค์ความรู้จากแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง “การบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน”

การบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนสามารถบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในงานวิจัย และการนำผลการวิจัยมาบูรณาการการเรียนการสอนในรายวิชา ในการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน ผู้สอนสามารถให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัย รวมทั้งการสอดแทรกกระบวนการวิจัยในการเรียนการสอน และการนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยหรือบริการวิชาการมาบูรณาการในรายวิชา

อ้างอิง

ณัชนัน แก้วชัยเจริญกิจ. (2557). **Active Learning การเรียนรู้แบบ**

ลงมือทำ. เข้าถึงจาก <http://parnward8info.wordpress.com>.

สถาพร พฤษพิฑล. (2559). **การจัดการเรียนการสอนแบบ Active**

Learning. เข้าถึงจาก <http://km.buu.ac.th/article/>

frontend/article_detail.

โทรศัพท์ 054-241303 โทรสาร 054-316748

มือถือ 083-5807665

E-mail : edulpru@gmail.com

เว็บไซต์คณะกรรมการ www.edulpru.com

ที่อยู่ เลขที่ 119 หมู่ 9 ถ.ลำปาง-แม่ทะ ต.ชมพู อ.เมือง จ.ลำปาง 52100